AZ INTER...

A reggeli utcák Kisújszálláson a csaknem 400 diáké voltak. A szerencsés „helybeliek” a meleg családi fészekből egyenként igyekeztek a gimnázium felé. A „bejárók” a szalóki motorvonaton, vagy a hosszúkéményű dévaványai gőzös vicinálison érkeztek, s az állomásról szállingóznak befelé. Kegyetlen volt az ő soruk, hajnalban keltek, késő délután érkeztek haza. És nyolc óra előtt öt perccel bevonult a 80 fős „ inter”, a diáság egy negyede, kettős rendbe sorakozva, tanári felügyelettel…

10 éves korunkban kerültünk az interbe, játékainkat, mesekönyveinket, barátainkat hagyva szülőfalunkban, hogy majd csak a karácsonyi és húsvéti szünet két hetére térjünk haza.

Magunk tömtük meg szalmazsákjainkat, s 80 eladdig vadidegen 10-18 éves kamasz között megkezdődött „társadalmi beilleszkedésünk”. Még a félévi bizonyítványunkat is az „apa vagy gyám” rovatában AZ ÖREG írta alá, Karácson Béla bácsi, az internátus „Isten áldotta nevelője” igazgatója, aki „atyai jóságú szívének egész melegével a növendékek nagy seregét nevelte emberebb-emberré és magyarabb-magyarrá”. Néha persze „nádivessző”-vel is. Ha valami nagy csalafintaság csínytevője nem került szeme elé, kopott lóden kabátjában, nyakkendős kemény gallérjával, hátratett kezekkel felballagott az emeleti tanulóba: „Gonda Pistuka. Szűcs Pistuka, Szabó Józsika az iiírrodára” felszólítással maga mögé sorakoztatta a három kis gézengúzt, s különösebb nyomozás nélkül kiosztotta a büntetést. Merthogy csak ők lehettek a tettesek. A három kis ördög aztán vagy tovább adta a valódi vétkeseknek, vagy csak éberebben ügyelt a közrendre. Megtehették, akkoriban már felsősök voltak, ötödikesek, aranyzsinóros sapkában, és már dohányozhattak is a WC előtti „DOHÁNYZÓ”-ban.

AZ ÖREG őrízte 5 Pengős tőkénket is, amiből hetenként kétszer „kérhettünk ki” cipőpasztára, „IUVENTUS”-ra, meg — ha ugyan sikerült — agyafúrt kitalálmányokra, amiből aztán Platz néni mosolytalan segédjénél, Lakáj Pepinél savanyúcukorra válthattuk be.

A „felügyelő tanárokat”–at állandó felügyelet alatt tartottuk, mert a nagy „párnacsatákat” csak távollétükben vívhattuk. No de Kenéz úr a népes „keviek” egyik kiválósága nem volt elég óvatos. Merthogy az volt a szórakozása, hogy egy lyukas húszfillérest erős cérnára kötve, leeresztette az emeleti kisháló ablakából és a moziból hazaigyekvő polgárok mögött megcsörrentette a járda betonján. A háborús elsötétített utcán aztán az áldozat tapogathatta veszettnek vélt garasát — 10 fillér volt egy csomag „FRUTTY”, vagy „BRONHY” cukorka. Hanem Kenéz úr idejében felrántotta a csalit. Jó móka volt, amíg Kennyei tanár úrra nem került a sor. Ő azonban megőrizte hidegvérét megkerülte az intert, a hátsó kapun jött be, szép csendben belopózott a kishálóba, megállt Kenéz úr mellet, még talán kuncogott is egy kicsit vele, majd megszólalt szelíden: „Jól mulat Kenéz úr?” Kenéz Kálmán hetedosztályos tanuló majdnem kiesett az ablakon ijedtében.

A már halványuló önkormányzati rendszerből még meg volt a „szenior”. Talán épp a legutolsó klasszikus szenior volt vitéz Halász Laci, kitűnő tanuló, jó tornász, fegyelmezett, jó vágású, férfiszámba menő nyolcadikos. Hivatásos honvédtiszt lett belőle. A két szenior mellett a hálóknak „szobafőnökei” voltak. Az ötödikesek-hatodikosok hetenkénti váltásban „ügyeletes” –ként feleltek a rendért, meg a ki- és becsengetést igazgatták. A csengőt az alsós „napos” rázogatta, mert a napirendet a csengetések szabályozták. Megvolt még a „puer” intézmény is nyomokban, egy-egy felsősnek egy-egy alsós kiszolgálója, akit ezért egész évben védelmezett és segített.

VISSZA